

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

ÚJME, vasárnap 1911. október 15.

239. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Viale dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Felolós szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . . . 24 kor. Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. Egy hónapra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Fiume az obstrukció ellen.

A választói jog érdekében.

Fiume, okt. 14.

A múlt heti karzati botrány következtében határozathozatal nélkül berekesztett képviselőtestületi ülést tegnap este folytatták. A napirend nem változott, csupán az ülés iránt még nagyobb az érdeklődés. Roskadásig megtelt a karzat, ahová mindenki bemehetett. És a mi szembetűnt már az első pillanatra, a múlt heti karzati hősök egy része a tegnapi ülésről kiszorult, minthogy az öntudatos munkásság is elküldte képviselőit az ülésre, lévén a választói jog kérdése is napirenden.

Feszült várakozás közepette nyílt meg az ülés. Egy teljes óra az elnöki bejelentésekkel a közigazgatási bíróság ítéletének felolvasásával telt el, egy másik órát pedig az a sok nyugtalan interpelláció vett igénybe, melylyel a kisebbség kitölteni akarta az időt. Végre azonban mégis csak sor került a verseci átiratra, és már ekkor a karzat is akcióba lépett.

Fiume országgyűlési képviselőjének, Vio Antalnak lendületes beszédét, mely egyben politikai hitvallásának újabb megerősítése volt, szívesen fogadták. Csúszó energiájának tudható be, hogy hangjával urrá lett a karzat tombolásán s betérésze indítványát az obstrukció ellen. Az indítvány elfogadása előtt azonban a botrány is tul kellett esniük.

Voltak a karzaton egyes felhevült fiatal emberek, akik a képviselő beszéde után valószívesen elmentek. Oly viharos lármát rögöztek, hogy a karzat kiürítését kellett elrendelni. És amikor ez háromnegyed órai szüntelen ordítás után megtörtént, a kisebbség elhatározta, hogy a karzaton kívül, nem lehet már kinek „játszani”.

A többségi párt ezután gyorsan végzett az ügyekkel. Egyhangulag elfogadta az obstrukcióellenes átiratot s magáévá tette Corossacz választójogi indítványát. Így végződött a napirend teljes csöndben a reprezentanza ülésére. Csak az utca volt hangos, a nagyszámú kivonult rendőrség azonban vigyázott arra, hogy az izgalmas vitatkozásokon kívül semmi ne történjen. Nem is volt nagyobb szabású tüntetés s tíz óra körül az Európa-kávéház körül már minden csendes volt.

Az ülés megnyitása.

Hat óra után tíz perccel Mohovich Donát alpolgármester bevonul az ülésterembe, melynek karzatát zsufolásig megtöltötte a község. A karzaton ember-ember hátán szorongott s a két párt hívei közt eléggé puska-poros hangulat uralkodott, amikor az alpolgármester 43 képviselőtestületi tag jelenlétében megnyitotta az ülést.

Antoni Gino dr. városi titkár a múlt ülés jegyzőkönyvét olvasta fel, melyet Corossacz Ferenc rövid helyreigazítása után a reprezentanza elfogad.

Mohovich Donát elnök a napirend előtt kéri a karzat hallgatóságát, hogy az ülést zajongással, közbeszólással ne zavarja. A múlt ülésen történtek a legerősebb lépések megtételére is felhatalmazták volna, s azonban előzékeny olt a karzattal szemben s ezért figyelmeztíti a karzatot, ha ismét zavarja a tanácskozási rendjét, kénytelen lesz a karzatot kiüríteni.

Ezután bejelenti az elnök, hogy Ausztria-Magyarország hivatalosan elismerte Portugália köztársaságát.

Az előki írományok során Mohovich alpolgármester bemutatja a közigazgatási bíróság ítéletét a május 15-iki representanza-választások ügyében beadott panaszokra nézve. Az ítéletet, melyet „A Tengerpart” tegnap csaknem egész terjedelmében közölt, Antoni Gino dr. teljes harmincöt percen át olvassa. A felolvasás után az elnök bejelenti, hogy az ítéletet kiadják a városi tanácsnak, Corossacz azon felszólalására pedig, vajjon napirendre tűzik-e, az elnök tagadó választ ad.

A „mascalzoni.”

Hét óráig teljes csend uralkodott az ülésteremben. Csak a zsufolásig megtelt karzaton feszengtek várakozóan az emberek s s kíváncsian lesték a napirend első pontját. De ettől még nagyon messze voltak. Mindezekelőtt Celligoi Vencef állott fel szólásra s tiltakozott az ellene felhozott vád ellen, mintha a múlt heti ülésen a karzati közvéleményt megsértette volna. Nyilatkozatát jegyzőkönyvbe kéri foglalni.

A kisebbség fenegyereke, Rudan Dino dr. e nyilatkozattal szemben fenntartotta állását s eközben oly messze kalandozott el a személyes megtámadás határától, hogy az elnök kénytelen volt több ízben a felszólalás keretéhez való ragaszkodásra felkérni. Rudan azonban mind szenvedélyesebb lett, Celligoi pedig az asztalra ütve kijelenti, hogy Rudan igaztalanul vádolja.

Rudan az elnök később újból figyelmeztetni volt kénytelen s ekkor kezdte el először a karzat zajongását. Az elnöki figyelmeztetés után

Terzi Vince beszél röviden, majd Vio Antal dr. országgyűlési képviselő veszi védelmébe Celligoi s ismételt kijelenti, hogy nem Celligoi volt a közbekiáltó.

Végül az elnök kijelenti, hogy az e tárgyban történt felszólalásokat nem veszik fel a jegyzőkönyvbe.

Obstrukció interpellációkkal.

Ezután a vég nélküli interpellációk egész sorozata következett. Elsőnek Corossacz Ferenc szólalt fel a statutum 28. §-ának módosítása tárgyában s kéri, hogy a községi választói jog kiterjesztésére vonatkozó indítványt vegyék tárgyalás alá. Mohovich Donát alpolgármester kijelenti, hogy az indítvány jelenleg a jogügyi bizottság előtt van. Corossacz még az iskolaszék tagjainak eskü-tétele ügyében szólal fel, mire az elnök kijelenti, hogy e tárgyban már megadta a végleges választ.

Stupicich Péter három interpellációt tesz fel. Az egyik a hat év óta el nem intézett, a be nem épített telkek ügyében tett interpellációjára vonatkozik, a másikban szóvá teszi a dalmáciai csapatszallítások alkalmával elkövetett rendőri önkénykedéseket s végül a

harmadik interpellációban sürgeti az 1912. év községi költségvetés betérjesztését.

Mohovich elnök kimerítő válaszai után Pázmány Jenő dr. ismét „A Nap” ügyében interpellál. A budapesti esküdtszék felmentette — ugymond — a királysértő cikk íróját s ezért elvárja, hogy a városi tanács „A Nap”-nak ismét megadja a kolportázs-engedélyt. Az alpolgármester kijelentette, hogy a tanács határozatot nem lehet megváltoztatni, de „A Nap” újból kérheti a kolportázs-engedélyt.

Ezután ismét Rudan Dino dr. állott fel szólásra. Hangos derűtséget keltett az elnök kérdése, vajjon ismét a már agyoncsépelet „Ernani” ügyben szándékozik-e felszólalni. Rudan dr. ez egyszer lemondott kedvenc vesszőparipájáról s e helyett a rendőrség börtöneinek egészségtelen, piszkos állapotáról beszélt. A különböző zárkarendszerek ismeretése után az elnök megnyugtatja Rudant, hogy mihelyt az új kaszárnya felépül, a rég laktanyában elhelyezendő rendőrségi zárkákban pazar kényelemben részesülnek majd e zárt-körüli társaság tagjai.

Ricotti Arrigo hosszasan ismerteti, hogy a „Voce” egyik legutóbbi felszólalását helytelenül adta vissza. A tanács részéről gyorsirót kér a rappresentanza ülésére kiküldeni

A verseci átirat.

Pontban nyolc óra volt, amikor az elnök bejelentette, hogy most már a napirenden szereplő ügyek tárgyalása következik. Az első Versec város átirata volt a parlament jelenlegi tanácskozási rendje, az obstrukció ellen. Még mielőtt megkezdtek volna az átirat tárgyalását, a kisebbség részéről Bruss Hermann azt indítványozta, hogy a verseci átiratot a napirend utolsó pontjaként tárgyalják. Corossacz Ferencnek még ez az indítvány sem tetszett. Azt ajánlotta, hogy a verseci átirat a napirend utolsóelőtti pontja legyen s indítványára — hetvenhárom képviselőházi ütés dicső mintájára — névszerinti szavazást kért. Az elnök a szavazást nyomban elrendelte s ennek eredményeként a többség elvetette Corossacz indítványát.

Most Vio Antal dr. képviselő tett indítványt. Azt ajánlotta, hogy a napirend első pontjaként Versec város átiratát, második pontként pedig Corossacz választójogi indítványát tárgyalják, míg a napirenden szereplő többi ügyet más ülésre halasszák. Indítványának elfogadása után Pázmány Jenő dr. proponálta, hogy Corossacz választójogi indítványa legyen az első pont, a javaslatot azonban elvetették, még Ricotti Arrigo tett néhány rövid megjegyzést, mire

Host Vincze városi tanácsos állott fel szólásra s ismertette Versec város obstrukció ellenes átiratát, az állásfoglalást a representanza bölcseségére bizza.

Vio Anial beszéde.

Ezután ifj. Vio Antal dr. országgyűlési képviselő áll fel szólásra. Az ülés napirendjén — ugymond — két olyan ügy van, amely Magyarország egész közvéleményét foglalkoztatja. Az egyik Versec város obstrukcióellenes átirata, amely az ország igen sok megyéjében támogatásra talált, a másik az általános választói jogra vonatkozó indítvány. Fiuméra nézve nem lehet érdektelen ez a két vitális kérdés s állást kell foglalnia úgy a parlament munkaképességének helyreállítása, mint a vá-

lasztói jognak demokratikusabb irányban való megoldása dolgában.

Helyteleníti a parlamenti obstrukciót, a melyhez hasonló egy ország parlamentjében sem található. (Óriási zaj.) Felsorolja azokat az eszközöket, melyekkel az ellenzék küzd s amelyekkel kiszámíthatatlan károkat okoz a nemzetnek.

Ezután óriási zajban elmondja azokat az okokat, amelyek a két függetlenségi pártot az obstrukcióra vezették s felelősi, hogy amikor azok uralmon voltak, az általános választói jog ellen fordultak. A két párt azon van, hogy lemondásra kényszerítsék a kormányt. A függetlenségi pártoknak az önálló nemzeti hadseregre vonatkozó követelésével kapcsolatban kijelenti, hogy nagy államférfiak, mint Deák Ferenc és Andrássy Gyula gróf is sokkal fontosabb kérdéseket találtak ennél, amelylyel nem szabadna a király és a nemzet közti egyetértés megbontását veszélyeztetni. Helytelen volna tehát, ha Fiume, amely mindig barátja volt a nemzet és a korona közti megértésnek, most olyan politikához csatlakozna, amely ezzel ellentétben van. (Óriási zaj a karzaton.)

Ezután a választói jog tekintetében elfoglalt álláspontjáról kezd beszélni. A karzaton most már egyre nagyobb lesz a láрма, mire Mohovich elnök kiüritéssel fenyegeti a karzaton.

Vio Antal arra kéri az elnököt, hogy ne zárja ki a tereméből a hallgatóságot, mert szükségét érzi annak, hogy szavai a legnagyobb nyilvánosság előtt hangozzanak el.

A szünni nem akaró lármában a Lega tagjainak folytonos helyeslése közepette, kijelenti, hogy az általános választói joghoz nemcsak szóban, de tettekben is hű maradt. A nemzeti munkapártba, mint a „Reform Club” tagja lépett be s mint ilyen híve az általános választói jognak. (Leikes éljenzés a Lega padjain, nagy zaj a karzaton.) Nem tartja érdekesnek, hogy válaszoljon azokra a nyílt levelekre, amelyekben az utóbbi napokban vádakkal illették, mert nemcsak pártjával, hanem Fiume polgárságával szemben is felelősséggel tartozik, tudja továbbá, hogy a „több választói” köpenye alá rejtőző névtelenek kicsodák. E szavaira ismét nagy zaj keletkezik. Vio azonban tulkiabálja a lármát és ezeket mondja: Egész életemben a szabad felfogás volt természetem! (Helyeslés.)

Beszél ezután a választói jog szélesebb alapon való kiterjesztéséről, amely a parlamentbe több demokratikus irányt fog hozni a nemzeti érdekek károsodása nélkül, mint az az általános választói joggal bíró országokban bebizonyult. Ujból elítéli az obstrukciót, amely nemcsak a nemzetnek okoz nagy károkat, hanem Fiumének is, amelynek kereskedelme s egész fejlődése a kormány támogatására van utalva.

Beszéde végén pártja meg-megújuló tapsai közepette a következő javaslatot terjeszti be:

„Fiume szabad város és kerületének városi képviselőtestülete meggyőződve lévén arról, hogy a jelenlegi parlamenti obstrukció az egész nemzetre és ennek következtében városunk speciális kereskedelmi érdekeire is nagy kárral van, magáévá teszi Versec városának ily értelemben tett felterjesztését.

A városi tanácsot megbízzák, hogy hasonló feliratot terjesszen fel a képviselőházhoz.

A Lega tagjai a javaslat előterjesztése után percekig éjenezték Viot, míg a kisebbség padjain szenvedélyes közbekiáltások hangzanak el.

Kitör a botrány.

A mikor Vio Antal a fülsiketítő lármát tulkiabálva beteresztette javaslatát, a karzaton oly hatalmas lett a láрма, hogy teljesen elnyelte a többség evviváját és tapsát, valamint a kisebbség tiltakozását. Egy pillanat múlva előkerültek a karzaton a füttyölők s aki ilyen sipok beszerzéséről nem gondoskodott, két ujját dugta a nyelve alá s így kúrálta a pacsirtáknak. A múlt heti zajongás messze elmaradt attól az orkánserű lármától, mely Vio beszéde után felharsant. Percig tombolt a karzat. Az elnök hiába csengett, mert ez még jobban növelte a zavart. Vgre vagy öt percnyi lármázás, ordítózás és pólás után az elnök úgy ahogy csendet temtethetett.

Az ülés felfüggeszése.

Ekkor Pázmány Jenő dr. állott fel szólásra, akitől az elnök megkérdezte, kánja e a karzat kiüritését. Pázmány a legteljesebb nyilvánosságot kérte, alig kezdett azonban bele beszédébe, az első támadó szavaknál már olyan óriási láрма keletkezett, hogy Mohovich Donát elnök kénytelen volt az ülést felfüggeszteni és a karzat kiüritését elrelneni.

Csak most tört ki elemlével a botrány. A karzaton öklök emelkedtek a levegőbe, sokan a párkányzatot csaposták, mások artikuláltan szavakat kiáltottak a terembe s egyre nagyobb erővel hangzott:

— Ki a Legával! Áruolók!

Pokoli láрма uralkodott az egész ülésteremben. A karzaton csak hadonászó karokat, a dühtől kipirult arcokat lehetett látni, az ülésteremben pedig összecsapott a két ellenséges tábor. Már-már úgy látszott, hogy a rappresentanték közt tettelegességre kerül a sor. Alig bírták megakadályozni a városatyák. A karzatról pedig egész vádbeszédeket tartottak a Lega tagjai ellen. Borzalmas zürzavarban teltek a negyedórák. A karzatról senki sem távozott, sőt még nagyobb lett egyre a láрма.

A karzat kiüritése.

A Piazza Municipion egyre nagyobb tömeg gyülekezett. A nagy zaj ide csábította az embereket s a kívülről behalatszó pokoli zaj még jobban növelte az általános zürzavart. — Az ülésteremben és a dohányzóban a legszenvedélyesebb volt a hangulat.

A karzaton már tetőfokát érte a láрма, amikor Mohovich elnök, aki mintha most erőlyesebb lett volna, kiadta a parancsot, hogy a rendőrség ürítse ki a karzaton. Ez nehéz munka volt, de negyedórai folytonos ordítózás után sikerült a karzaton kiüríteni.

Az ülés folytatása.

Háromnegyed kilenc órakor Mohovich elnök ismét megnyitja az ülést. Pázmány dr. beszélni kezd s kéri az elnököt, hogy bocsássa be a nyilvánosságot, minthogy Vio Antal helyes érveivel szemben a legteljesebb nyilvánosságra van szüksége. Minthogy az el-

nök az előbbi turbulens jelenetek folytán nem teljesítheti a szóló kérését, Pázmány dr. beszédében kijelenti, hogy Versec város indítványának az elfogadását szegényesnek tartja Fiume városára. Az ilyen átirat elfogadására nincs szüksége Fiumének s ha elfogadják, ez a határozat sötét lap lesz a város történetében. Tiltakozik Vio indítványa ellen, látva azonban az aránytalan többséget kijelenti, hogy társaival, az autonompárt tagjaival együtt elhagyja az üléstermet.

E szavakra az autonompárt kivonult az ülésteremből.

Elfogadják Vio javaslatát.

Ezután Brazzoduro beszélt. Elfogadja Vio Antal indítványát. Hosszabb beszédében arra kéri a rappresentanza tagjait, hogy Fiume gazdasági és politikai érdekeit tekinték elsősorban szem előtt. Elitéli az obstrukciót s csatlakozik Vio javaslatához.

Ricotti Arrigo mint a fiumei szocialista párt tagja kijelenti, hogy nem csatlakozik Vio indítványához, Ossoinack András ellenben megakadályozza az obstrukciót s teljes egészében elfogadja Vio javaslatát.

Ezután a rappresentanza egyhangúlag Ricottit kivéve elfogadja az obstrukcióellenes javaslatot.

A választói jog érdekében.

Host Vince röviden ismerteti Corossini Ferenc indítványát, hogy a rappresentanza fel az általános választói jog érdekében.

A rappresentanza az indítványt vita nélkül egyhangúlag elfogadja.

Minthogy a napirend többi pontjait a képviselőtestület más ülésre halasztotta, Mohovich elnök az ülést negyedtíz órára berekesztette.

Az ülés után óriási láрма uralkodott Dante-téren. Az egész estén át készenlétben volt a rendőrség ide szorította ki a Városház térről a tüntető tömeget. Nagyobb rendezvényekre nem került a sor, mert félórai lármázás és abcugolás után a tömeg szétoszlott. Később este még rendőrorjáratok cirkáltak az utcákon, tizenegy óra után ezeket is bevonták.

UJDONSÁGOK.

— Lukács pénzügyminiszter Fiumében. Lukács László pénzügyminiszter ma reggel tíz óra tíz perckor a budapesti gyorsvonattal Fiuméba érkezett. A pályaudvaron fogadását megjelent Wickenburg István gróf kormányzó és Weinhardt Gusztáv királyi tanácsos, pénzügyigazgató, akik a miniszterrel az üdvözlés után az Adamich-mólóhoz hajtattak. Itt a kormányzó elbucszott a pénzügyminiszterrel, azután Weinhardt pénzügyigazgatóval a „László” gőzessel Lovranába ment. Lukács László ma délután Weinhardt igazgató kíséretében megtekinti a Danubius-hajógyár csúszdaépítkezését.

— A zágrábi üzletvezetőhelyettes Fiumében. Masirevich György államasuti főfelügyelő, a zágrábi üzletvezetőség főnökhelyettese Fiuméba érkezett, hogy az itteni üzletvezést tanulmányozza.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdőkerős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

A kormányzó a Danubius-gyárban.

Wickenburg István gróf kormányzó tegnap délután Papp József műszaki főtanácsos kíséretében meatekintette a Danubius-hajógyári építkezéseket. A gyártelepen a kormányzót Ferdinánd Lajos főmérnök kalauzolta s fűzetesen ismertette az összes építkezéseket.

Új pósthivatal.

A Modrus-Fiume vármegye területén fekvő Saborsko községben 1911. évi október hó 1-én póstaügynökség lépett életbe, mely bárhova szóló levélpóstaiküldemények, továbbá csak a belföldre, Ausztriába s a megszállott tartományokba vagy Németországba szóló, 1000 korona értéket meg nem haladó pénz- és csomagküldemények felvételével, továbbításával, leadásával és utalványok, nemkülönben póstatakarékpénztári ügyletek közvelítésével van megbízva.

Nagy kapitány jubileuma.

Október 16-án ünnepli Nagy Imre tengerészkapitány, az Adria tengerhajózási társaság hajózási felügyelője, a társaságnál eltöltött szolgálatának negyedszázados jubileumát. A fiumei magyar társadalomnak szeretett Nagy kapitánya e hónapban még egy jubileumot ül: negyven évet töltött immár a tengerészet szolgálatában. A morózus külsejű, de nemes szívű tengerészkapitány régi ismerőse az irodalomnak is. „Nemo kapitány” név alatt gyakran jelentek meg cikkei s „A Tengerpart”-ban is gyakran találkoztunk már Nagy kapitány írásaival, melyek a tengerészetről és a 40 év előtti Fiume magyarságáról szólnak. A mindig vidám kedélyű, aranyszívű s tántoríthatatlan hazafiségéről városrészre ismert Nagy Imre 1852-ben Hódmezővásárhelyen született. Ugyanítt 1871-ben bevégezvén főgimnáziumi tanulmányait, Fiumébe ment, hol a tengerészeti főtanodát végezte. 1872—1873-ban mint matróz, vitorlással hajózott, hogy a haditengerészeti egy-éves önkéntesi jogot megszerezze; 1874—1875-ben aztán mint önkéntes a haditengerészetnél szolgált. Ez időtől fogva ismét éveken át vitorlásokon szolgált. „A hadnagyi vizsga kitűnő letétele után a „Filadelfia” nevű három árbocsnak volt három éven át hadnagya, mely hajóval az 1882. évig igen érdekes utakat tett meg; többek között két ízben a Jöreményfokához.

Kapitányként kinevezetvén, szolgálatát az Adria tengerhajózási társaságnak ajánlotta föl, midőn egy angol hajózási vállalat azon kérelemmel fordult az Adriához, hogy „Britannia” nevű gőzösére, melyen az egyik tiszt a tengeren elhunyt, egy megbízható kapitányt ajánljon. Az Adria választása Nagy Imrere esett, ki a megfizető meghívást el is fogadta. Az angol lobogó alatt azonban nem sokáig szolgált.

A legközelebbi útja egyikén a „Britannia” hajótörést szenvedett s Nagy kapitány és legénysége alig hogy életüket menthették meg.

A katasztrófa alkalmával Nagy Imre hősiességét tanúsította. A „Britannia” elpusztulása a társulat bukását vonta maga után, mert a társulat nemcsak legszebb hajóját veszítette el, de meg kellett térítenie a teljes hajórakományt is, melyért a társaság nyolc millió korona értékben szavatosságot vállalt.

Nagy kapitány az eset után, 1886-ban ismét az „Adria” szolgálatába lépett s 1890-ben már, az utóbb elsüllyedt „Stefánia”-t vezényelte. 1892-ben átvéven az Adria új és legszebb hajójának, a „Carola”-nak vezényelést, megnyitotta az első tengeri postaközlekedést Fiume és Tunisz között. Később a „Mátyás király”, „Tibor”, „Szent László”, és a „Mátyás király” gőzösöket vezényelte.

Az 1896. évi ezredéves kiállítás folyamán mint biztos, a kereskedelmi tengerészeti

pavillon felügyeletével bízott meg, mely megfizető tisztségnek a legpéldásabban megfelelt.

1894-ben megnősült, nőül vevén egy kedves pesti leánykát, Fischer Imát, ki két leány s egy fiúgyermekkel ajándékozta meg.

1898-ban az Adria belső szolgálatra rendelte be Nagy Imrét s azóta állandóan Fiumében lakik. Mindenki osztatlan nagybecsülését bírja s szeretetreméltó s amellet öszintén egyenes modorával úgy a magyarság, mint az olaszság legbensőbb rokonszenvét vivta ki magának. Kívánjuk a mi kedves Nagy kapitányunknak, hogy a Mindenható friss egészségben engedje megérni öven éves jubileumát is.

Térzene. Vasárnap, október hó 15-én déli 12 órakor a Jellasich-gyalogezred zenekara a Dante-téren hangversenyez a következő műsossal:

1. Baldini — Sangué Fiuman. Induló.
2. Boildien — Nyilány „A dama bianca” (Fehér asszony) című operából.
3. Massenet — Nagy ábránd a „Manon” című operából.
4. Grieg — Két töredék „Sigurd Jorsalfar”-ból. I. Az északi nép. II. Királyi ének.
5. Lehár — „Cigányszerelem”. Keringő.

Smoquina A. F. meghalt. A fiumei közéletnek nagy gyászja van. Ma reggel 67 éves korában hosszabb betegség után elhunyt Smoquina A. F. representante, a fiumei kereskedelmi és iparkamara titkára. Az elhunyt egész életében tevékeny, buzgó munkása volt a haladásnak, s míg a representanzában a város fejlesztésének ügyét szolgálta, addig a kamarában a leglelkesebb közgazdasági tevékenységet fejtetett ki.

Smoquina A. F. 1844-ben született. 1865-ben a fiumei kereskedelmi és iparkamara segédtitkára lett. 1872-ben a kamara titkárává választották meg. A városi képviselőtestületnek 1883-ban lett első ízben tagja s városatyai tisztében mindezideig megmaradt, mert az összes azóta lefolyt választásokon újra választott. Az öreg ur tíz év óta viselte a városi pénzügyi bizottság elnöki tisztségét.

Smoquina volt az, aki 1872-ben felvetette az első tengerhajózási vonalnak, a magyar-angol hajóösszeköttetésnek a tervét. Az ogulimbihaci vasut eszméjét is ő hangoztatta először az 1898-iki nagyváradi kereskedelmi kongresszuson. 1884-ben Smoquina agyában született meg a fiumei rizshántológár megalapításának terve, amit Ossoinack Lajossal és Cunradi Egonnal meg is valósított. Ciotta polgármesterrel és Csernatony Lajossal együtt a regáli-megváltás alkalmából megmentette a városi várn intézményét a városnak.

Smoquina A. F. felügyelő-bizottsági tagja volt az Ungaro-Croatának, a Fiumei Kereskedelmi Banknak, a Fiumei Rizshántoló- és Rizskeményítőgyárnak és a Fiumei Nyilvános Raktár rt.-nak. Elhunytá alkalmából az Ungaro-Croata gőzösein félárúrcra engedték a társaság lobogóját, a kamara palotájára pedig kitűzték a gyászlobogót. Ma este hat órakor a kereskedelmi és iparkamara ülésre gyűlt össze, amelyen megállapítják a temetés rendjét. Valószínű, hogy az elhunytat vasárnap délután három órakor temetik a Via Michelangelo Buonarottiban levő gyászszobából.

Smoquina halálát nagy és előkelő rokonság gyászolja. Márió fia pénzügyi tanácsos, a másik fia pedig mérnök. Egyetlen leánya neje Jellousheg Arthur dr. rendőrovrós.

Az elhunyt családjához már eddig is számtalan részvétávirat érkezett. Részvétét fejezte ki többek között Wickenburg István gróf kormányzó is, akinek szavai szerint a magyar eszme egyik tántoríthatatlan hívét veszítette el az elhunytban.

A kormányzó meghangu részvétiratot intézett a fiumei kereskedelmi és iparkamarához, melynek a kereskedelemügyi miniszterium táviratilag fejezte ki részvétét. Eddig mintegy 200 részvétávirat érkezett a mélyen sujtott családhoz, melynek gyászát mi is mély megilletődéssel vettük tudomásul.

A Fiumei Gyorsírókör tanfolyamai A „Fiumei Gyorsírókör” által hirdett, magyar, olasz és német nyelvű gyorsírási tanfolyamaira beiratkozottakat ezúton kéri a kör elnöksége, hogy október hó 17-én este 7 órakor a kör helyiségében megjelenjen szíveskedjenek. A magyar tanfolyam, amelynek tanítása díjmentes, kedden már kezdetét veszi, míg az olasz és német gyorsírási tanfolyam megnyitása november 1-ig elhalasztott, hogy addig is minél többen jelentkezzenek. A kör a magyar gyorsírási vitairási tanfolyamot is rendez, amelyen minden gyorsíró résztvehet.

Az új dalmát helytartó Fiumében. Attems Márió gróf, az új Dalmát helytartó tegnap délután a „Dalmat” kincstári yachttal Fiuméba érkezett. A helytartó estig a yachton tartózkodott s a nyolc órai béksi gyorsvonattal Bécsbe utazott.

Sárgalázban elhunyt fiumei tanuló Sucich Artur, a kereskedelmi tengerészeti akadémia II. oszt. növendéke, a szünidők alatt az osztrák Lloyd „Trieste” gőzösen Braziliába utazott. Ott azonban sárgalázba esett s a betegsége tüdővészszé fajult, úgy hogy a beteg tanuló kénytelen volt visszatérni Fiuméba. Tegnap a Buonarotti utcában levő lakásán a szerencsétlen fiatalember meghalt. A temetésen résztvesznek a tengerészeti akadémia tanárai és növendékei.

Nagy állatszallítások Fiumén keresztül. Olaszország részére legközelebb nagy állatszallítások fognak megindulni Magyarországból. A szállítások tengeri úton, tehát Fiumén keresztül fognak megtörténni, miáltal Fiume előnybe jut a Déli-Vasut commonsudinei vonalával, melyen keresztül az állatszallítást szárazföldön is lehetne elvégezni. Előrelátható, hogy Fiume forgalmában a nagy-szabású állatszallítások jelentékeny emelkedést fognak okozni.

Hangverseny a Deák szállóban. A 79. gyalogezred zenekara ma este a Deák szállóban hangversenyt rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díj 50 fillér.

Libera pratica. A révhivatal tegnap a „Skodra” gőzösnak, valamint „Felice C” és „Amalia S.” olasz vitorlásoknak megadta a szabad kikötési engedélyt. A Sanitá épülete előtt a „Klesio” olasz vitorlás várja a libera praticát.

A kikötőből. Október 14. Érkezett: „Gallipoli” olasz gőzös Bariból 1500 zsák szentjánoskenyérrel, 400 zsák fűgével és 10 tonna vegyes áruval.

X Zene. A legújabb budapesti operette és cabaret dalok 10% engedménnyel kaphatók a „Globus” hirlap- és könyvkereskedésben.

Kirándulások a tengeren. Holnap vasárnap f. hó 15-én az Ungaro-Croata kedvező idő esetén a következő kirándulásokat rendezi:

Ika, és Lovranába a „Sava” gőzössel indulás Fiuméből délután 2.30-kor; menet Volosca, és Abbázia, érintésével; visszajövet indulás Lovranából este 6.—, lkából 6.15 órakor. Abbáziát 6.45-kor érintve. Menetárak: 80 fillér oda és visszautazásra.

Portoré- és Bukariba az „Abbázia” gőzössel d. u. 2.30-kor visszajövet indulás Buccariból este 6.— órakor. Portoréből 6.30 órakor. Menetár 80 fillér személyenként.

Cirkvenicába és Noviba a „Sirály” gőzössel d. u. 2.30-kor. Visszajövet indulás Noviból este 5.—, Cirkvenicából 5.40-kor. Menetár K 1.50 személyenként; a menet-térti-j egyek már a d. e. 8.45-kor és 9.30-kor induló továbbá a d. u. 1-kor induló hajókra is vált-hatók.

Abbáziába a „Stefánia” és „Szamos” szalon-gőzöskkel váltakozólag d. e. 7, 8, 9, 10, 11 és déli 12.-kor, délután 2, 3, 4, 5, 6 és 7 órakor Utolsó járat Abbáziából Fiuméba este 7-kor. Menetár 1.20 kor.

Abbáziából Lovranába a termes-gőzösk d. e. 8.40, és 10.40-kor, d. u. 2.40, 4.40, és 5.40-kor indulnak.

Fiuméből Abbáziába omnibus vonal az „Istriano” gőzössel. — Indulás Fiuméből d. e. 8.30 és 10.30 órakor, továbbá d. u. 1.25, 3.25, és 5.25 órakor. Visszajövet Abbáziából d. e. 9.30 és 11.30 órakor, továbbá délután 2.25, 4.25, és 6.25-kor. Menetár 20 fill. személyenként.

lasztói jognak demokratikusabb irányban való megoldása dolgában.

Helyteleníti a parlamenti obstrukciót, a melyhez hasonló egy ország parlamentjében sem található. (Óriási zaj.) Felsorolja azokat az eszközöket, melyekkel az ellenzék küzd s amelyekkel kiszámíthatatlan károkat okoz a nemzetnek.

Ezután óriási zajban elmondja azokat az okokat, amelyek a két függetlenségi pártot az obstrukcióra vezették s felemlíti, hogy amikor azok uralmon voltak, az általános választói jog ellen fordultak. A két párt azon van, hogy lemondásra kényszerítsék a kormányt. A függetlenségi pártoknak az önálló nemzeti hadsereg-re vonatkozó követelésével kapcsolatban kijelenti, hogy nagy államférfiak, mint Deák Ferenc és Andrássy Gyula gróf is sokkal fontosabb kérdéseket találtak ennél, amelylyel nem szabadna a király és a nemzet közti egyetértés megbontását veszélyeztetni. Helytelen volna tehát, ha Fiume, amely mindig barátja volt a nemzet és a korona közti megértésnek, most olyan politikához csatlakozna, amely ezzel ellentétben van. (Óriási zaj a karzaton.)

Ezután a választói jog tekintetében elfoglalt álláspontjáról kezd beszélni. A karzaton most már egyre nagyobb lesz a láрма, mire Mohovich elnök kiüritéssel fenyegeti a karzatot.

Vio Antal arra kéri az elnököt, hogy ne zárja ki a tereméből a hallgatóságot, mert szükségét érzi annak, hogy szavai a legnagyobb nyilvánosság előtt hangozzanak el.

A szünni nem akaró lármában a Lega tagjainak folytonos helyeslése közepette, kijelenti, hogy az általános választói joghoz nemcsak szóban, de tettekben is hű maradt. A nemzeti munkapártba, mint a „Reform Club” tagja lépett be s mint ilyen híve az általános választói jognak. (Leikes éljenzés a Lega padjain, nagy zaj a karzaton.) Nem tartja érdekesnek, hogy válaszoljon azokra a nyílt levelekre, amelyekben az utóbbi napokban vádakkal illették, mert nemcsak pártjával, hanem Fiume polgárságával szemben is felelősséggel tartozik, tudja továbbá, hogy a „több választó” köpenye alá rejtőző névtelenek kicsodák. E szavaira ismét nagy zaj keletkezik. Vio azonban tulkiabálja a lármát és ezeket mondja: Egész életemben a szabad felfogás volt természetem! (Helyeslés.)

Beszél ezután a választói jog szélesebb alapon való kiterjesztéséről, amely a parlamentbe több demokratikus irányt fog hozni a nemzeti érdekek károsodása nélkül, mint az az általános választói joggal bíró országokban bebizonyult. Újból elitéli az obstrukciót, amely nemcsak a nemzetnek okoz nagy károkat, hanem Fiumének is, amelynek kereskedelme s egész fejlődése a kormány támogatására van utalva.

Beszéde végén pártja meg-megújuló tapsai közepette a következő javaslatot terjeszti be:

„Fiume szabad város és kerületének városi képviselőtestülete meggyőződve lévén arról, hogy a jelenlegi parlamenti obstrukció az egész nemzetre és ennek következtében városunk speciális kereskedelmi érdekeire is nagy kárral van, magáévá teszi Versec városának ily értelemben tett felterjesztését.

A városi tanácsot megbízzák, hogy sonló feliratot terjesszen fel a képviselőházhoz.

A Lega tagjai a javaslat előterjesztése után percekig éljenztek Viót, míg a kisebbség padjain szenvedélyes közbekiáltások hangzanak el.

Kitör a botrány.

A mikor Vio Antal a fülsiketítő lármát tulkiabálva beterjesztette javaslatát, a karzaton oly hatalmas lett a láрма, hogy teljesen elnyelte a többség evviváját és tapsát, valamint a kisebbség tiltakozását. Egy pillanat múlva előkerültek a karzaton a füttyölők s aki ilyen sipok beszerzéséről nem gondoskodott, két ujját dugta a nyelve alá s így kókurált a pacsirtáknak. A múlt heti zajongá messze elmaradt attól az orkászzerű lármától, mely Vio beszéde után felharsant. Percig tombolt a karzat. Az elnök hiába csengett, mert ez még jobban növelte a zavart. Vgre vagy öt pernyi lármázás, orditozás és ipolás után az elnök úgy ahogy csendet tehetett.

Az ülés felfüggeszése.

Ekkor Pázmány Jenő dr. állott fel szólamra, akitől az elnök megkérdezte, kiana e a karzat kiüritését. Pázmány a legteljesebb nyilvánosságot kérte, alig kezdett azonban bele beszédébe, az első támadó szavaknál már olyan óriási láрма keletkezett, hogy Mohovich Donát elnök kénytelen volt az ülést felfüggeszteni és a karzat kiüritését elrennelni.

Csak most tört ki elemi erővel a botrány. A karzaton öklök emelkedtek a levegőbe, sokan a párkányzatot csaposták, mások artikulálan szavakat kiáltottak a terembe s egyre nagyobb erővel hangzott:

— Ki a Legával! Árulók!

Pokoli láрма uralkodott az egész ülés-teremben. A karzaton csak hadonászó karokat, a dühtől kipirult arcokat lehetett látni, az ülés-teremben pedig összecsapott a két ellenséges tábor. Már-már úgy látszott, hogy a representanték közt tettelegességre kerül a sor. Alig tiltakoztak a városatyák. A karzatról pedig egész vádbeszédeket tartottak a Lega tagjai ellen. Borzalmas zürzavarban teltek a negyedórák. A karzatról senki sem távozott, sőt még nagyobb lett egyre a láрма.

A karzat kiüritése.

A Piazza Municipion egyre nagyobb tömeg gyülekezett. A nagy zaj ide csábitotta az embereket s a kívülről behalatszók pokoli zaj még jobban növelte az általános zürzavart. — Az ülés-teremben és a dohányszóban a legszenvedélyesebb volt a hangulat.

A karzaton már tetőfokát érte a láрма, amikor Mohovich elnök, aki mintha most erőlyesebb lett volna, kiadta a parancsot, hogy a rendőrség ürítse ki a karzatot. Ez nehéz munka volt, de negyedórai folytonos orditozás után sikerült a karzatot kiüríteni.

Az ülés folytatása.

Háromnegyed kilenc órakor Mohovich elnök ismét megnyitja az ülést. Pázmány dr. beszélni kezd s kéri az elnököt, hogy bocsássa be a nyilvánosságot, minthogy Vio Antal helyes érveivel szemben a legteljesebb nyilvánosságra van szülése. Minthogy az el-

né az előbbi turbulens jelenetek folytán nem teljesítheti a szóló kérését, Pázmány dr. beszédében kijelenti, hogy Versec indítványának az elfogadását szegyetesnek tartja Fiume városára. Az ilyen átirat elfogadására nincs szüksége Fiumének s ha elfogadják, ez a határozat sötét lap lesz a város történetében. Tiltakozik Vio indítványa ellen, látva azonban az aránytalan többséget kijelenti, hogy társaival, az autonompárt tagjaival együtt elhagyja az ülés-termet.

E szavakra az autonompárt kivonult az ülés-teremből.

Elfogadják Vio javaslatát.

Ezután Brazzoduro beszélt. Elfogadja Vio Antal indítványát. Hosszabb beszédében arra kéri a rappresentanza tagjait, hogy Fiume gazdasági és politikai érdekeit tekintsék első sorban szem előtt. Elitéli az obstrukciót s csatlakozik Vio javaslatához.

Ricotti Arrigo mint a fiumei szocialista párt tagja kijelenti, hogy nem csatlakozik Vio indítványához, Ossoinack András ellenben meg a kereskedelem és ipar fejlődésének egyik akadályát, elitéli az obstrukciót s teljes egészében elfogadja Vio javaslatát.

Ezután a rappresentanza egyhangulag Ricottit kivéve elfogadja az obstrukcióellenes javaslatot.

A választói jog érdekében.

Host Vince röviden ismerteti Corossaz Ferenc indítványát, hogy a rappresentanza adjon fel az általános választói jog érdekében.

A rappresentanza az indítványt vita nélkül egyhangulag elfogadja.

Minthogy a napirend többi pontjait a képviselőtestület más ülésre halasztotta, Mohovich elnök az ülést negyedtízkor berekeszti.

Az ülés után óriási láрма uralkodott Dante-téren. Az egész estén át készenlétben volt a rendőrség ide szorította ki a Városház térről a tüntető tömeget. Nagyobb rendezésre nem került a sor, mert félórai lármázás és abcugolás után a tömeg széteszött. Később este még rendőrőrszolgák cirkáltak az utcákon, tízenegy óra után ezeket is bevonták.

UJDONSÁGOK.

— Lukács pénzügyminiszter Fiuméba Lukács László pénzügyminiszter ma reggel tíz óra tíz perckor a budapesti gyorsvonattal Fiuméba érkezett. A pályaudvaron fogadására megjelent Wickenburg István gróf kormányzó és Weinhardt Gusztáv királyi tanácsos, pénzügyigazgató, akik a miniszterrel az üdvözlés után az Adamich-mólóhoz hajtatak. Itt a kormányzó elbucuzott a pénzügyminisztertől, azután Weinhardt pénzügyigazgatóval a „László” gőzessel Lovranába ment. Lukács László ma délután Weinhardt igazgató kíséretében megtekintti a Danubius-hajógyár csúszdaépítkezését.

— A zágrábi üzletvezetőhelyettes Fiumében. Masirevich György államvasuti főigazgató, a zágrábi üzletvezetőség főnöke helyettese Fiuméba érkezett, hogy az itteni ügykezelést tanulmányozza.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált
tüdőhurutok ellen
friss és idült
köhögés, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdőerős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

A kormányzó a Danubius-gyárban.

Wickenburg István gróf kormányzó tegnap délután Popp József műszaki főtanácsos kíséretében meglátogatta a Danubius-hajógyári építkezéseket. A gyártelepen a kormányzót Ferdinánd Lajos főmérnök kalauzolta s tüzetesen ismertette az összes építkezéseket.

Új pósthivatal. A Modrus-Fiume vármegye területén fekvő Saborsko községben 1911. évi október hó 1-én pósthivatal lépett életbe, mely bárhova szóló levélpósti küldemények, továbbá csak a belföldre, Ausztriába s a megszállott tartományokba vagy Németországba szóló, 1000 korona értéket meg nem haladó pénz- és csomagküldemények felvételével, továbbításával, leadásával és utalványok, nemkülönböztetve a postatakarékpénztári ügyletek közvetítésével van megbízva.

Nagy kapitány jubileuma. Október 16-án ünnepi Nagy Imre tengerészkapitány, az Adria tengerhajózási társaság hajózási felügyelője, a társaságnál eltöltött szolgálatának negyedszázados jubileumát. A fiumei magyar társadalomnak szeretett Nagy kapitánya e hónapban még egy jubileumot ül: negyven évet töltött immár a tengerészet szolgálatában. A morózus külsejű, de nemes szívű tengerészkapitány régi ismerőse az irodalomnak is. „Nemo kapitány” név alatt gyakran jelentek meg cikkei s „A Tengerpart”-ban is gyakran találkozunk már Nagy kapitány írásaival, melyek a tengerészetről és a 40 év előtti Fiume magyarságáról szólnak. A mindig vidám kedélyű, aranyzívű s tántoríthatatlan hazafiságáról várososszerre ismert Nagy Imre 1852-ben Hódmezővásárhelyen született. Ugyanitt 1871-ben bevégezvén főgimnáziumi tanulmányait, Fiuméba ment, hol a tengerészeti főtanodát végezte. 1872—1873-ban mint matróz, vitorlással hajózott, hogy a haditengerészeti egyéves önkéntesi jogot megszerezze; 1874—1875-ben aztán mint önkéntes a haditengerésznél szolgált. Ez időtől fogva ismét éveken át vitorlásokon szolgált. A hadnagyi vizsga kitűnő letétele után a „Filadelfia” nevű három árbocsnak volt három éven át hadnagya, mely hajóval az 1882. évig igen érdekes utakat tett meg; többek között két ízben a Jöreményfokához.

Kapitánynak kineveztetvén, szolgálatát az Adria tengerhajózási társaságnak ajánlotta föl, midőn egy angol hajózási vállalat azon kérelemmel fordult az Adriához, hogy „Britannia” nevű gőzösére, melyen az egyik tiszt a tengeren elhunyt, egy megbízható kapitányt ajánljon. Az Adria választása Nagy Imrere esett, ki a megítéző meghívást el is fogadta. Az angol lobogó alatt azonban nem sokáig szolgált.

A legközelebbi útja egyikén a „Britannia” hajótörést szenvedett s Nagy kapitány és legénysége alig hogy életüket menthették meg. A katasztrófa alkalmával Nagy Imre hősiességét tanúsította. A „Britannia” elpusztulása a társulat bukását vonta magára, mert a társulat nemcsak legszebb hajóját vesztette el, de meg kellett térítenie a teljes hajórakományt is, melyért a társaság nyolc millió korona értékben szavatosságot vállalt.

Nagy kapitány az eset után, 1886-ban ismét az „Adria” szolgálatába lépett s 1890-ben már, az utóbb elsüllyedt „Stefánia”-t vezényelte. 1892-ben átvéven az Adria új és legszebb hajójának, a „Carola”-nak vezényelést, megnyitotta az első tengeri postaközlekedést Fiume és Tunisz között. Később a „Mátyás király”, „Tibor”, „Szent László”, és a „Mátyás király” gőzösöket vezényelte.

Az 1896. évi ezredéves kiállítás folyamán mint biztos, a kereskedelmi tengerészeti

pavilon főügyeletével bízott meg mely megítéző bizottságnak a legpéldásabban megfelelt.

1894-ben megnősült, nőül vevén egy kedves pesti leánykát, Fischer Imrét, ki két leány s egy fiúgyermekkel ajándékozta meg.

1898-ban az Adria belső szolgálatra rendelte be Nagy Imrét s azóta állandóan Fiumében lakik. Mindenki osztatlan nagybecsülését bírja s szeretetreméltó s amellet öszintén egyenes modorával úgy a magyarság, mint az olaszság legbensőbb rokonszenvét vivta ki magának. Kívánjuk a mi kedves Nagy kapitányunknak, hogy a Mindenható friss egészségben engedje megérni ötven éves jubileumát is.

Térzene. Vasárnap, október hó 15-én déli 12 órakor a Jelliasich-gyalogezred zenekara a Dante-téren hangversenyez a következő műsorról:

1. Baldini — Sangué Fiuman. Induló.
2. Boildien — Nyitány „A dama bianca” (Fehér asszony) című operából.
3. Massenet — Nagy ábránd a „Manon” című operából.
4. Grieg — Két töredék „Sigurd Jorsalfar”-ból. I. Az északi nép. II. Királyi ének.
5. Lehár — „Cigányszerelem”. Keringő.

Smoquina A. F. meghalt. A fiumei közéletnek nagy gyászja van. Ma reggel 67 éves korában hosszabb betegség után elhunyt Smoquina A. F. representante, a fiumei kereskedelmi és iparkamara titkára. Az elhunyt egész életében tevékeny, buzgó munkása volt a haladásnak, s míg a rappresentanzában a város fejlesztésének ügyét szolgálta, addig a kamarában a leglelkesebb közgazdasági tevékenységet fejtett ki.

Smoquina A. F. 1844-ben született. 1865-ben a fiumei kereskedelmi és iparkamara segédtitkára lett. 1872-ben a kamara titkárává választották meg. A városi képviselőtestületnek 1883-ban lett első ízben tagja s városai tisztében mindeztideig megmaradt, mert az összes azóta lefolyt választásokon újra választott. Az öreg ur tíz év óta viselte a városi pénzügyi bizottság elnöki tisztségét. Smoquina volt az, aki 1872-ben fejeztette az első tengerhajózási vonalnak, a magyar-angol hajóösszeköttetésnek a tervét. Az ogulinbihaci vasut eszméjét is ő hangoztatta először az 1898-iki nagyváradi kereskedelmi kongresszuson. 1884-ben Smoquina agyában született meg a fiumei rizshántológár megalapításának terve, amit Ossoinack Lajossal és Cunradi Egonnal meg is valósított. Ciotta polgármesterrel és Csernátorny Lajossal együtt a regáli-megváltás alkalmából megmentette a városi vám intézményét a városnak.

Smoquina A. F. felügyelő-bizottsági tagja volt az Ungaro-Croatanak, a Fiumei Kereskedelmi Banknak, a Fiumei Rizshántoló- és Rizskeményitőgyárnak és a Fiumei Nyilvános Raktár rt.-nak. Elhunytá alkalmából az Ungaro-Croata gőzösein félárbróca engedték a társaság lobogóját, a kamara palotájára pedig kitűzték a gyászlobogót. Ma este hat órakor a kereskedelmi és iparkamara ülésre gyűl össze, amelyen megállapítják a temetés rendjét. Valószínű, hogy az elhunytat vasárnap délután három órakor temetik a Via Michelangelo Buonarottiban levő gyászszobából.

Smoquina halálát nagy és előkelő rokonság gyászolja. Márió fia pénzügyi tanácsos, a másik fia pedig mérnök. Egyetlen leánya neje Jellousheg Arthur dr. rendőrorvosnak.

Az elhunyt családjához már eddig is számtalan részvétlívrat érkezett. Részvételt fejezte ki többek között Wickenburg István gróf kormányzó is, akinek szavai szerint a magyar eszme egyik tántoríthatatlan hívét vesztette el az elhunytban.

A kormányzó meghangu részvétlírátot intézett a fiumei kereskedelmi és iparkamarához, melynek a kereskedelemügyi miniszterium táviratilag fejezte ki részvétét. Eddig mintegy 200 részvétlívrat érkezett a mélyen sujtott családhoz, melynek gyászát mi is mély megilletődéssel vettük tudomásul.

A Fiumei Gyorsírókór tanfolyamai A „Fiumei Gyorsírókór” által hirdettet, magyar, olasz és német nyelvű gyorsírási tanfolyamaira beiratkozottakat ezúton kéri a kör elnöksége, hogy október hó 17-én este 7 órakor a kör helyiségében megjelenni sziveskedjenek. A magyar tanfolyam, amelynek tanítása díjmentes, kedden már kezdetét veszi, míg az olasz és német gyorsírási tanfolyam megnyitása november 1-ig elhalasztott, hogy addig is minél többen jelentkezzenek. A kör a magyar gyorsírásból vitairási tanfolyamot is rendez, amelyen minden gyorsíró résztvehet.

Az új dalmát helytartó Fiumében. Attems Márió gróf, az új Dalmát helytartó tegnap délután a „Dalmat” kincstári yachttal Fiuméba érkezett. A helytartó estig a yachton tartózkodott s a nyolc órai béksi gyorsvonattal Bécsbe utazott.

Sárgalázban elhunyt fiumei tanuló Sucich Artur, a kereskedelmi tengerészeti akadémia II. oszt. növendéke, a szünidők alatt az osztrák Lloyd „Trieste” gőzösén Braziliába utazott. Ott azonban sárgalázba esett s a betegsége tüdővészszé fajult, úgy hogy a beteg tanuló kénytelen volt visszatérni Fiuméba. Tegnap a Buonarotti utcában levő lakásán a szerencsétlen fiatalember meghalt. A temetésen résztvesznek a tengerészeti akadémia tanárai és növendékei.

Nagy állatszállítások Fiumén keresztül. Olaszország részére legközelebb nagy állatszállítások fognak megindulni Magyarországból. A szállítások tengeri uton, tehát Fiumén keresztül fognak megtörténni, miáltal Fiume előnybe jut a Déli-Vasut commonsudinei vonalával, melyen keresztül az állatszállítást szárazföldön is lehetne elvégezni. Előrelátható, hogy Fiume forgalmában a nagyszabású állatszállítások jelemtékeny emelkedést fognak okozni.

Hangverseny a Deák szállóban. A 79. gyalogezred zenekara ma este a Deák szállóban hangversenyt rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díj 50 fillér.

Libera pratica. A révhivatal tegnap a „Skodra” gőzösnek, valamint „Felice C” és „Amalia S.” olasz vitorlásoknak megadta a szabad kikötési engedélyt. A Sanitá épülete előtt a „Klesio” olasz vitorlás várja a libera praticát.

A kikötőből. Október 14. Érkezett: „Gallipoli” olasz gőzös Bariból 1500 zsák szentjánoskenyérrel, 400 zsák fűgével és 10 tonna vegyes áruval.

x Zene. A legújabb budapesti operette és cabaret dalok 10% engedménnyel kaphatók a „Globus” hírlap- és könyvkereskedésben.

Kirándulások a tengeren. Holnap vasárnap f. hó 15-én az Ungaro-Croata kedvező idő esetén a következő kirándulásokat rendezi:

Ika, és Lovranába a „Sava” gőzössel indulás Fiuméből délután 2.30-kor; menet Volosca, és Abbázia, érintésével; visszajövet indulás Lovranából este 6.—lkából 6.15 órakor. Abbáziát 6.45-kor érintve. Menetárak: 80 fillér oda és visszautazásra.

Portoré- és Bukariba az „Abbázia” gőzössel d. u. 2.30-kor visszajövet indulás Buccariból este 6.—órákor. Portoréből 6.30 órakor. Menetár 80 fillér személyenként.

Cirkvenicába és Noviba a „Sirály” gőzössel d. u. 2.30-kor. Visszajövet indulás Noviból este 5.—, Cirkvenicából 5.40-kor. Menetár K 1.50 személyenként; a menet-térti-jegyek már a d. e. 8.45-kor és 9.30-kor induló továbbá a d. u. 1-kor induló hajókra is válthatók.

Abbáziába a „Stefánia” és „Szamos” szalon-gőzösekkel váltakozólag d. e. 7, 8, 9, 10, 11 és déli 12.—kor, délután 2, 3, 4, 5, 6 és 7 órakor Utolsó járat Abbáziából Fiuméba este 7-kor. Menetár 1.20 kor.

Abbáziából Lovranába a termes-gőzösek d. e. 8.40, és 10.40-kor, d. u. 2.40, 4.40, és 5.40-kor indulnak.

Fiuméből Abbáziába omnibus vonal az „Istriano” gőzössel. — Indulás Fiuméből d. e. 8.30 és 10.30 órakor, továbbá d. u. 1.25, 3.25, és 5.25 órakor. Visszajövet Abbáziából d. e. 9.30 és 11.30 órakor, továbbá délután 2.25, 4.25, és 6.25-kor. Menetár 20 fill. személyenként.

Kedvezőtlen időjárás esetén a társaság fennmaradja magának a járatok számának leszállítását.

— **Az Osztrák Lloyd októberi menetrendje.** Földközi tengeri szolgálat: A görög—levanti „A” vonal gőzösei október 23-ika körül rakodnak Fiumében Brindisi, Patrassz Zante, Calamata, Pireusz, Sira, Wathy, Scio, Cesme, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Konstantinápoly, Ineboli, Samsun, Karasonda, Trebissonda és Rizeh kikötők részére.

A görög—levanti „B” vonal hajói okt. 16. és 30-ika körül rakodnak Fiumében Brindisi, Korfu, Patrassz, Argostoli, Calamata, Cerigó, Pireusz, Sira, Wathy, Scio, Cesme, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Gallipoli, Konstantinápoly, Ineboli, Samsun, Karasonda, Rizeh és Trebissonda kikötők részére.

A thesszáliai „A” vonal gőzösei október 22-ike körül rakodnak Fiumében Medua, Durazzo, Valona, Santi Quaranta, Canea, Rettimo, Kréta, Pireusz, Volo, Szaloniki, Cavalla, Dedeagatsch, Dardanelli, Konstantinápoly, Burgas, Konstanz és Odessza kikötők részére.

A thesszáliai „B” vonal gőzösei okt. 17. és 29-ike körül rakodnak Fiumében Medua, Durazzo, Valona, Santi Quaranta, Canea, Rettimo, Kréta, Pireusz, Volo, Szaloniki, Cavalla, Lagos, Dedeagatsch, Dardanelli, Rodostó, Konstantinápoly és Haidar Pacha kikötők részére.

A szíriai vonal gőzösei október hó 17. 21. és 28-ika körül rakodnak Fiumében, Brindisi, Alexandria, Port-Said, Beiruth, Jaffa, Caifa, Saida, Tripolisz, Alessandretta, Messina, Lar-naos és Limassol kikötők részére.

A fejfájás nagyon gyakran csak a sok evéstől vagy a túlsok ivástól ered. — Ilyenkor reggel az öltözködés alatt 1/2 pohár **Ferencz József**-keserűvizet kell kortyonkint innunk, hogy gyomrunkból a zavaró elemek mielőbb eltávolodjanak. A valódi „Ferencz József”-viz kellemes, igazi gyógyértékkel bíró természetes ásványvíz, mely nem okoz csikarást vagy gyomornyomást, mint a legtöbb por, pirula vagy más „csodaszer”-nek hirdített haszontalan dolog, ezért az orvosok is a legtöbbre becsülik.

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, okt. 14. A képviselőház mai ülésén **Náday Lajos** elnököl.

A jegyzőkönyv hitelesítése után a jelenti az elnök, hogy a király névnapja alkalmából hozzá intézett szerencsekívánatokért a miniszterelnök utján a háznak köszönetet mond.

Bemutat több feliratot a véderőjavaslat ellen és az általános választójog mellett észrevesznek a kérvényi bizottsághoz való utasítását javasolja **Jaczkó Pál** ellenindítványt nyújt be és husz képviselő a névszerinti szavazást és ennek hétfőre való halasztását kéri,

majd elkezdik a névszerinti szavazásokat. Félegykor áttérnek az interpellációkra.

Egry Béla a pénzügyi és kereskedelemügyi miniszterhez intézi interpellációját azért, mert a fuvarlevél felülvizsgáló irodák fuvardij visszatérítési bélyegtelen beadványait a magyar királyi államvasutak megletezik. **Egry** interpellációjával az ülés véget ért.

Berzeviczy békeakciója.

BUDAPEST, okt. 14. **Berzeviczy** házelnök ma beszámolt **Khuen-Hédervary** gróf miniszterelnöknek akciója eddigi eredményéről, amely — amint a kiszivárgó hírekből következtetni lehet — nem volt meddő. A tárgyalásokat a jövő hét folyamán a miniszterelnök és **Kabos** alelnök fogják folytatni.

Barabás a békeakcióról.

BUDAPEST, okt. 14. **Barabás** Béla ma a képviselőház folyosóján egy újságíró előtt kijelentette, hogy a békeakció sikerében nem bízik, mert az a Kossuth-párt leszerelésére

irányul. Azonban a Kossuth-párt nem fogja cserben hagyni azokat, akik vele együtt küzdöttek.

A béketárgyalások.

BUDAPEST, okt. 14. Mialatt képviselőház üléstermében a névszerinti szavazások folytak, **Berzeviczy** elnök folytatta kibontakozási akcióját. Háromnegyedóra hosszat tárgyalt **Batthyány** Tivadar gróffal és **Holló** Lajossal. A két ellenzéki vezérrel folytatott megbeszélések részleteit titkolják. Mindkét részről kijelentik azonban, hogy több a kilátás a kibontakozás sikereres megteremtésére, mint azt eddig remélték. Ha kézzelfogható eredményeket érnek el, nincs kizárva, hogy a végleges megállapodások megszövegezése idejére azonnal félbeszakítják a parlamenti üléseket.

Wolff-Metternich gróf ügye.

BERLIN, okt. 14. **Wolff-Metternich** gróf az ítélet ellen nem fog revíziót kérni. A hamis játszás ügyében még tovább folyik ellene a vizsgálat.

Marsalltanács Bécsben.

BÉCS, okt. 14. A jövő héten Bécsben tábornagyi tanács lesz a király elnöklésével, a melyen a novemberi előléptetésekről és több szervezeti váltásról fognak tanácskozni. A marsalltanácsban részt vesznek **Auffenberg** hadügyminiszter, **Ferencz Ferdinánd** trónörökös, **Frigyes** és **Jenő** főhercegek, **Klobucsár** tábornagyszernagy, honvédfőparancsnok, **Conrad** vezérkari főnök, **Potiorek** és **Brudermann** csapatfőfelügyelő és **Lipót Szalvátor** főherceg tüzérségi főfelügyelő.

A reichsrathi merénylet.

BÉCS, okt. 14. A vizsgálóbíró tegnap a parlamentben járt, ahol a **Njegus**-féle merényletre vonatkozólag kihallgatta **Juckel** alelnököt, **Dinghofer**, **Kuranda**, **Dulibic** és **Widholz** képviselőket és **Kowy** udvari titkárt.

Öngyilkos ügyvédjelölt.

BÉCS, okt. 14. **Stroh** Oszkár dr., 27 éves ügyvédjelölt irodájában a zsebknédőjével felakasztotta magát. Az öngyilkosságot valószínűleg pillanatnyi elmezavarban követhette el, mert semmi ok sem forgott fenn arra, amely a rendkívül lehetségesnek ismert fiatal jogászt a végzetes eihatórozásra kényszeríthette volna.

Automobil bateset Párisban.

PÁRIS, okt. 14. Egy sebesen rohanó automobil, a kormánykészülék megromlása következtében a közúti vasut felett vezető hid korlátján átugrott és felborult oly módon, hogy a kerekei fölfelé kerültek. A soffőr, aki csak egyedül volt a kocsiban, meghalt.

A kínai lázadás.

LONDON, okt. 14. A Reuter ügynökség jelenti Pekingből, hogy a hankai lázadók elfoglalták a vasuti állomást.

HANKAU, okt. 14. A császárhű hadihajók mindjobban átpártolnak a forradalmárokhoz. **Wutschang** bombázását az idegen csatahajók kívánságára abbahagyták.

Forradalom.

LONDON, okt. 14. Honkongból táviratozzák, hogy ott kiűtött a forradalom és megalkult a forradalmi kormány.

A portugál zavarok.

ANTWERPEN, okt. 14. A kikötőt tegnap egy belga hajó hagyta el, amely ágyukat, hadifelszerelést és élelmet víz ismeretlen rendeltetéssel. Azt hiszik, hogy a gőzös, mely egy belga klerikális társaság tulajdona a portugál királypártiak részére szállt hadiszert.

Halálra ítélt asszony.

LEMBERG, okt. 14. A törvényszék ma halálra ítélt egy **Pizinszky** nevű 53 éves asszonyt, aki a gondjaira bízott csecsemőt a vízbe dobta.

Elgázolt ügyvéd.

ARAD, okt. 14. Ma délelőtt egy bérautomobil elgázolta **Priegl** István aradi ügyvédet, az ottani függetlenségi kör elnökét. **Priegl** súlyos sérüléseket szenvedett.

Erzsébet királyné szobra.

BÉCS, okt. 14. **Lipót Szalvátor** főherceg ma este Czernowitzba utazott, hogy ott vasárnap **Erzsébet** királyné szobrának leleplezési ünnepélyén a királyt képviselje.

A harmadik olasz Dreadnought vízrebocsátása.

GÉNUA, okt. 14. A „Leonardo de Vinci” nevű harmadik olasz Dreadnought most készült el s ma ünnepélyesen vízrebocsátották.

Az olasz-török háború.

Caneva tábornok proklamációja.

ROMA, okt. 14. Tripoliszból jelentik tegnapi kelettel, hogy **Caneva** tábornok, a tripoliszi olasz csapatok parancsnoka az utcákon és tereken arab nyelven kifüggesztette a proklamációkat, melyeket több téren fel is olvastak. A tripoliszi pelgármester a lakosság nevében köszönetét fejezte ki a tábornoknak s ezt az olasz királynak kívánta tolmácsolni. Tripolisz arab lakossága belátta az ellenállás hasznavetelenségét s kijelentette, hogy kész az olasz zászló alatt harcolni.

Francia tüzezred mozgósítása.

BLIDAH, okt. 14. Az algiri tüzezred parancsot kapott, hogy október 24-én készenlétben legyen az elutazásra Casablanca felé.

Olaszöldözés Konstantinápolyban.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 14. Tegnap este a „Corriere della Sera”, „Tribuna” és „Giornale d'Italia” című lapok tudósítottak az „Agence” telegraphique italienne igazgatóját felszólították a város elhagyására.

Olasz haditervek.

RÓMA, okt. 14. Az 1889., 1888. és 1887. évi korosztályok behívása küszöbön van. A három korosztály létszáma 200.000 emberből áll. A hírlapok azt követelik a kormánytól, hogy az olasz flotta szállja meg Szmyrnát, Szalonikit és Mytilene, Lesbos és Rhodus szigeteket tartsa zálogul, míg a háború befejezve lesz.

Megcáfolt hadikölcsönfelvétel.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 14. Azok a hírek, amelyek egy hadikölcsön felvételéről szólnak, teljesen alaptalanok.

◌ Rómába utazók figyelmébe! ◌

Gambrinus-Halle

Lühr Bácsi „BAVARIA” Sörármű

ROMA, Piazza San Silvestro,
a főpostával szemben.

Magyar tulajdonos. — Magyar konyha.

Magyar kiszolgálás. — Magyar újságok.

Valódi bajor és pilzeni sörök!

Olcsó árak! Olcsó árak!

Hamis háborus hír.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 14. A tegnapi hírek szerint a törököknek és olaszoknak Tripolis mellett történt ütközetéről szólt, hogy az olasz halottokról és sebesültekről beszélt. A török hivatalos részről erre vonatkozólag még semmi jelentés nincs, biztosra vehető, hogy a hír alaptalan.

Inog a szultán trónja.

LONDON, okt. 14. A „Daily Telegraph” értesül Konstantinápolyból, hogy az Egyesült Királyság és haladás” bizottságának katonai bizottsága V. Mohamed szultánnak a tróntól való megfosztását s Jussuf Izzedin trónörökösnek

szultánná való proklamálását tervezi. Jussuf Izzedin energikus ember s Németország morális segítségével rendet tudna teremteni.

Az olaszok hódítása.

TRIPOLIS, okt. 14. Két tüzéreg és hat gyalogezred parancsot kapott, hogy a Tripolis körül eső részeket meghódítsák.

Meghódolt török katonák.

LONDON, okt. 14. Tripoliszi távirat jelenti, hogy az olasz katonák Tripolisztól nem messze, ötven Gabelből érkező török katonával találkoztak, akik megadták magukat. Elmondták, hogy az ország belsejében kétezer katona hajlandó meghódolni.

Ma reggel hunyt el szeretetteitől körülvéve a halotti szentségek felvétele után

Smoquina Antal Ferencz

ur. a kereskedelmi és iparkamara titkára, városi képviselőtestületi tag, stb.

Alulírottak a legmélyebb fájdalommal értesítik erről a rokonságot, barátokat és ismerősöket, tudatván velök, hogy az elhunyt temetése vasárnap október 15-én délután három órakor lesz a Via Michelangelo Buonarroti 8 szám alól.

Fiume, 1911. okt. 14.

Smoquina Mária ügyi tan.
Smoquina Milán mérnök
Olga, férjzett Jellousheg
gyermekkei.

Smoquina Ernesta
szül. Dachler, neje
Smoquina Eglée
unoka

Smoquina Argia, szül. Prencis, menyé
Jellousheg Artur dr., veje

A Fiumei Első Magyar Rizshántoló és Rizskeményítő-gyár Részvénytársaság Igazgatósága mély megilletődéssel jelenti, érdemduos felügyelő bizottsági tagjának

Smoquina A. F.

urnak ma reggel történt elhunytát.

Az elhunyt emlékét, ki társaságunknak alapítása óta buzgó felügyelő bizottsági tagja volt, kegyelettel fogjuk megőrizni.

Fiume, 1911. október 14.

A Fiumei Kereskedelmi Bank Részvénytársaság igazgatósága mély megilletődéssel jelenti

SMOQUINA A. F.

urnak e hó 14-én bekövetkezett halálát.

Az elhunyt emlékét, aki vállalatunk felügyelő bizottsági tagja volt, kegyelettel fogjuk megőrizni.

Igyék naponta 1-2 palczk

Dupla-malátasürt,

de Szent István védjegyűt, mert ez a legelső, a valódi.

A sörparban korszakot alkotó a „Kőbányai Polgári Ső főződe” ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak. Nemcsak a legélvezetesebb fűdő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágyhiány-, vérszegénység-, álmatlanság-, tüdő- és gyomorbajoknál; igen ajánlandó lábbadozó betegeknek és szoptató nőknek is.

Ajánlja: Noorden tanár Bécsben; Koranyi tanár Budapesten; Glax tanár Abáziában és számos más szaktekintély.

Kapható:

Frisztöltésű palczkokban minden fűszer és csemege kereskedésben. Frissen csapról kimérve minden előkelő étteremben.

Modern

- transmissió-berendezések -

kizárólag a speciálista

ALTENSTEIN és BRANT

mérnökök gépgyára

Budapest, VI., Lehel-utca 10. sz.

Telefon 151-02 és 65-66.

MUSLHONG-BUZIASFÜRDŐ

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványviz

ÜDIT-GYÓGYIT. ÜDIT-GYÓGYIT

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fenyképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásnak bizonyult.

ORVOSILAG AJÁNLVA.

Főlerakat: Stalcer Antal, Fiume Via

Tartini 4. Kapható Jechel F. cégnél

Telefon 3-44.

„M-i-t?” — Papa megengedte! Hisz' valódi JACOBI-féle Antinicotin-cigarettafüvek fadóhozban!”

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!

Uj női szabóműhely!

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a via del Fosso 9. sz. II. emeleten új női szabóműhelyt nyitottunk. Hosszu szakmabeli gyakorlatunk biztosítja a rendelések pontos és tökéletes kivitelét. Moderna szabások.

Ant. közönség jóindulatu pártfogását kéri
Gescheit Róza és Tsa.

Kisiklott személyvonat.

KASSA, okt. 14. A Kassa-Oderbergi vasút hármas számú személyvonata Szártó és Garászló közt szikraomlás következtében kisiklott. A vonatvezető és egy vasutas súlyosan megsebesült.

Ázsiai kolera.

BUDAPEST, okt. 14. Horváth Benő napszamos ma a járványkórházban ázsiai kolera-bau meghalt.

ERZSÉBETFALVA, okt. 14. Ma a fővárosi járványkórházba szállították Borbély Katalin napszamosasszonyt, aki az ázsiai kolera tünetei közt megbetegedett. Váladékának bakteriologiai vizsgálata most nan folyamatban.

Fegyházra ítélt gyilkos bíró.

NAGYVÁRAD, okt. 14. A nagyváradai törvényszék Perényi Zsigmond báró kisvárdai cipészlegényt, aki Császár Erzsébet varróleányt meggyilkolta, két évi fegyházra ítélte.

Megsebesült királyi herceg.

MADRID, okt. 14. A marokkóiaknak a spanyol katonaság elleni legutóbbi támadása az arabok véres vereségével végződött. A harcban azonban Alfonz orleánsi herceg golyótól találva súlyosan megsebesült.

A Fiumei Nyilvános Raktár Részvénytársaság igazgatósága mély megilletődéssel tudatja buzgó tagjának

Smoquina. A. F.

ur,

a fiumei kereskedelmi és iparkamara titkárának stb.

ma történt gyászos elhunytát.

A boldogult vállalatunkat, annak fenállása óta igaz odaadással szolgálta és tevékenységével állandó emléket hagyott hátra, melyet kegyelettel fogunk megőrizni.

Fiume, 1911. október hó 14.

Schwarz & Gerő

FIUME

divatháza

Adria-Raglán

divatos szabásu, angol kelméből
K 21.50

Kosztüm

gyapju szövetből
K 50.—

Blúzok

óriási választékban.

Austro-Americana
TRIESZT.

Rendszeres szolgálat Trieszt és Olaszország, Görögország, Spanyolország Észak-, Közép- és Dél-Amerika között.

Közel indulások Triesztből:

Newyorkba a „Martha Washington“ (szem. száll.) gőzessel	okt. 7-én
„ az „Oceania“	14-én
„ az „Alice“	21-én
Philadelphiiába a „Clara“	21-én
„ a „Giulia“	31-én
Port de France, Point à Pitre, New Orleánsba	
a „Marianne“	7-én
Almeria, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo	
Buenos-Ayresbe a „Laura“ (szem. száll.) gőzessel	okt. 12-én
az „Eugenia“	20-én

A személyforgalom részére új és gyors, kétsávaru Marconi dróttalan táviróval felszerelt hajók állanak rendelkezésre.

Teherforgalom.

Triest, New-York, Philadelphia—New-Orleáns	3 indulás havonta
Savanna—Triest	2
Pensacola—Triest	1
New-Orleáns—Triest	1
Galveston—Triest	1

Körutazások a Földközi-tengeren a nagy Oceánjáró hajókkal.

Tudakozódní lehet az igazgatóságnál, Trieszt, Via Molin Piccolo 2. (Táviratcim: Cosulich, Trieste) Schenker és Tsa főügynökségnél Bécs, I., Neuhorgasse 17., az utas-irodánál Bécs, II., Kaiser Josef-strasse 36. és a társaság más ügynökségeinél.

Hirdetések a kiadóban vétetnek fel.

Igaslovak eladók

a Polgári Serfőzdnél M. Á. V. III. a raktár.

Ács és kádár

kerestetik a Polgári Serfőzdnél M. Á. V. III. a raktár.

Egy jóra való fiatal segéd, ki a magyar és német nyelvet bírja és a fűszerszakmában jártas, rögtön felvétetik a Kötányi cégnél, Abbaziában, Villa Dániel.

Lederer penzio Abbazia.
Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Minden a kihordás vagy szélküldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

2 ügyes segéd

kerestetik a Gilliam-féle csemegekereskedésben.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy az Adria palotában levő női fodrászteremből — melynek hosszú időn át vezetője voltam — kiléptem és helyben a Viale Deák 14. sz. házban saját szám-lámra, a modern kor minden igényének megfelelő uri és női fodrásztermet

külön női osztállyal

rendeztem be.

E műtermemben mindennemű hajmunkák és az e szakba vágó hajdiszítések saját felügyeletem alatt végeztetnek. Vendégeim kényelmére fodrásznőt házhoz is küldök; az uri teremben elsőrendű kiszolgálás.

Szíves pártfogást kér

Szuvajcsits János

öbbszörösen kitüntette.

uri és női fodrász.

American Shoe Company Ltd.

BUDAPEST,

V., Dorottya-utca 6. sz. és VII. Erzsébet-Körut 42. sz.

Kizárólagos elarúsítása a következő világhírű és elsőrangú amerikai cipőgyártmányoknak:

Urak részére:
Edwin Clapp and Son
Barry,
Walk-Ower,
Commonwealth.

Gyermekeknek:
Piehler.

Hölgyek részére:
Sorosis
Cousins,
Laird-Schober
Queen.

➔ Kérje ujonnan megjelent árjegyzékünket. ➔

Törvényesen védve

FEMINOL

a legújabb és legjobb folyékony

fém tisztítószer

a fémtárgyaknak gyönyörű, tartós fényt ad, még a rozsdafoltot is eltávolítja, nem tűzveszélyes, nem ülepedik.

Egyedüli gyártója **GEIKO** vegyészeti gyár
VÁCZ. Geiger és Társa

Törvényesen védve

"A TENGERPART"

— telefonszáma —

229

Ha előfizetni akar, vagy hirdetni valója van hívja fel ezt a számot

229

Értesítés.

Van szerencsém a t. közönség b. tudomására adni, hogy a Via delle Pile 2. számú házban a Grand kávéház mögött a

Dreher éttermet

átvettem. Elsőrangú konyha, kitűnő magyar és dalmát borok. Dreher-féle világos és barna sör. Jutányos árak, figyelmes és pontos kiszolgálás. Éjjel 2 óráig nyitva. Havi előfizetések 48 és 56 K. Minden pénteken halvacsona. Konyháért a budapesti 1896-iki millenniumi kiállításon dicséret oklevéllel kitüntetve.

Tisztelettel

— STÖHR KÁROLY —

vendéglős.

— Nem kell többé szabónál mértéket venni! —

A legszebb kész férfiruhák

kaphatók legolcsóbban csakis az

„ANGOL KIRÁLY“-hoz cimzett ruhaüzletben

Fiume, Via del Lido 6 és Via del Molo 2. szám.

Dus választék valódi angol szövetekből készült ruhákban. Mérték szerinti megrendelések felvételnek.

Első Tengerparti Gőzüzemű Szeszpároló

FIUME. Részv. Társ. Fiume.

Különlegesség: „Árpád“ Elixír a legjobb antikolerikus erősítő. Kicsinybeni árusítás: Via Gaet Donizetti 15. (ex Via Canale) Tel. 407.

Augusztus hó elsején megnyílt az

Edison-Szálloda

Budapest, VII., Hársfa-utca 59. sz. (Király-utca sarkon.)

Tulajdonos: Pollák József.

A főváros központján. Villamos megálló. 10 perc a központi és nyugati pályaudvarhoz. 80 legmodernebben berendezett szoba

Hideg és meleg vízvezeték. Központi fűtés, villanyvilágítás. Figyelmes kiszolgálás. Ertekezés minden modern nyelven. Szobái ak 3 koronától:

„ADRIA“ szálló és étterem

— FIUME —

ADAMICH és ADRIA UTCA (ZMAJIC PALOTA)

A város központjában a hajóállomás közelében. Kényelmesen berendezett szobák tengeri kilátással, fürdővel és villanyos világítással.

Kitűnő nemet és olasz konyha.

Hamisítatlan borok. - Elsőrangú sör.

Tulajdonos: de Negri Tranquillo.

Mosó és tisztító intézet

Via M. Buonarroti 10.

Minden e szakba vágó munkát leszállított áron a legpontosabban végez. A mosás és vasalás csak kézi erővel történik, tehát nincs ruharongálódás. Szíveskedjék állításaimról meggyőződni. A ruhákért hához küldök!

Telefon II-41.

Sámson Antal.

Tanuló leányok felvételnek.

Egy teljes hálószoba butor

berendezés azonnal eladó. Cim Róth Sándor Via Giuseppe Tartini 2. sz. földszint

Jó karban levő asznált iskolai és egyéb könyvek eladhatók a

Zanutei A. könyvkereskedésében

TELEFON 197.

— Könyvjegyzék ingyen! —

HAJELTÁVOLITÁS

hölgyeknek ar- és karról 5 perc alatt, fájdalom nélkül. Rámulatos eredmény. Vidékre szert pontos utasítással, diszkrétan küldök, csakis „Mira“ törvényesen védett és bejegyzett védjeggyel ellátott szer valódi. Ártalmatlanságért, eredményét jóllalok. Párisi kozmetikai kiállításon aranyéremmel kitüntetve

POLLÁK SAROLTA

Budapest VI., Andrássy-ut 38. szám I. em.

utánszaktól óvakodjon. Telefon 157-98. Fogad egész nap.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart“ lapkiadó vállalat.

Nyomatott a „Mercur“ nyomdában Fiume.

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gymorbajosoknak
székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomor
2-3 óra alatt teljesen
rendbehozza.
Kis üveg 40 fillér.
Nagy üveg 60 fillér.

Kapható Fiume és vidékén minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

„ZENIT“ ASBESTPALA

a Vágvölgyi „Zenit“ Asbestpalagyár R. T. Puhó gyártmánya,
a jelenkor legkitünőbb fedőanyaga. Elpusztíthatatlan tetőzet.

Főelőnyei: 1. Tűzben nem robban. — 2. Föltétlenül tűzálló. — 3. Legnagyobb szilárdság minden külső erő ellen. — 4. Nem törik, nem reped. — 5. Kiválóan ruganyos. — 6. A legnagyobb viharok és minden időjárásnak ellenáll. — 7. Igen csekély súlyú és így könnyen szállítható. — 8. Teljesen vízhatlan. — 9. Vízet, havat, port nem ereszt be a padlásra. — 10. Olcsó.

A fentiekért jótállást vállalunk. Mindenféle épületek kész fedését elvállaljuk.

Kizárólagos eladás:

Matzner Brunonál, Fiume Via G. Parini 27

TELEFON 11-66.

a spalato Portland Cement gyár r. t. („Salona“ védjegy) képviselője.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák“ szálló

a Deák-korzión és dependance-a a

Bonavia szálló

Via Edm. Amicis. 4.

Mindkét szállóban kitűnő konyha és
árnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ösforrás sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Horvát Tengeri Gőzhajózási Részv.-Társ. Zeng.

Napi járatok

a „Petar Zrinjski“ gyorshajóval.

FIUME-ABBAZIA

	I. vonal	II. vonal	III. vonal	IV. vonal	V. vonal	VI. vonal
indulás	8.15	10.15	12.15	3.15	5.15	7.15
	delelőtt	delelőtt	delelőtt	delelőtt	delelőtt	delelőtt
érkezés	8.50	10.50	12.50	3.50	5.50	7.50
	delelőtt	delelőtt	delelőtt	delelőtt	delelőtt	delelőtt

ABBAZIA-FIUME

	I. vonal	II. vonal	III. vonal	IV. vonal	V. vonal	VI. vonal
indulás	9.15	11.15	2.15	4.15	6.15	8.15
	delelőtt	delelőtt	delelőtt	delelőtt	delelőtt	delelőtt
érkezés	9.50	11.50	2.50	4.50	6.50	8.50
	delelőtt	delelőtt	delelőtt	delelőtt	delelőtt	delelőtt

MENETJEGYEK ÁRA: Oda vagy vissza 40 fillér.
és 60

A menetjegyek a gőzösen kaphatók.
Kikötés Fiumében a „Riva Orientale“-n Via Moto.

WELLMANN TESTVÉREK

VAS- ÉS FÉMÁRUKERESKEDESE

Via del Pozzo 2. - FIUME - Via del Pozzo 2.

Állandó nagy raktár rúdvasban, lemezekben, épület- és bútortárolási eszközökben, szerszámokban és mindenféle konyhafelszerelési tárgyokban.

Szolid kiszolgálás. Olcsó árak.

Első fiumei magyar uri és női

FODRÁSZTEREM

Fiume, Adria palota.

Végez hajmosást, hajfestést külön női teremben. Mindenféle hajmunka olcsón teljesítetik. Lakásokba, úgy egyes meghívásokra, mint havi előfizetésekre ügyes fodrásznőt küld.

Az uri teremben jó és pontos kiszolgálás.

Telefon 11-60.

Csillár

perzsa szőnyeg,
rézbutor, bonzárak.

Kávésoknak, vendéglősöknek és cukászoknak figyelmébe ajánljuk, hogy kinaezüst tálcák, kávé- és tejkannák, gyufatartók és kések, használt, de nagyon jó állapotban olcsó eladatnak. Továbbá előkelő uriszoba berendezések, eredeti olajfestmények ugy- szintén többféle disztárgyak, mint

alkalmi árak

a legelőnyesebben beszerezhetők

Budapest, Andrássy-ut 35 l. em. alatt.

Viszontelárusítóknak nagy engedmény.

ZARA

De la Ville szálló

Teljesen új modern kénye-
lemmel berendezett szálló
villanyvilágítással, fürdővel
stb. Kereskedelmi utazók-
nak árengedmény.

Elsőrendű vendéglő kitűnő konyhával.

Lakás berendezések

Weiss M.

czég

nagy raktárából

FIUME, CORSO II SZ.

Axminster szőnyegek 135/200 méretekben darabja Kor. 19.50
200/300 méretekben darabja Kor. 42.—
250/350 méretekben darabja Kor. 68.—
Tapestri gyapjú szőnyegek 200/300 nagyságban darabja Kor. 33.—

Nagy raktár „ARGAMAN“ szőnyegekben.

Kapható minden nagyságban.

Juta futószőnyeg méterenkint Kor. —.50
Zsineg „ legujabb minták méterenkint „ 1.20
Tapestri ágyelő gyapjuból darabja „ 2.70
Garnitúra: (2 ágyterítő, 1 asztalterítő) „ 9.—
Csipke függönyök fehér és krém páreja „ 6.60
Szövet függönyök divat minták páreja „ 6.—
Vászon függönyök mosható és szintartók a legujabb minták páreja „ 11.50
Bonne Femme, himzett drbja „ 7.50
Plüsch asztalterítők darabja „ 11.—

Rendkívül nagy választék min-
denféle szőnyegekben.

VALÓDI „LINOLEUM“

25%

árengedménnyel kapható nagy raktárban úgy méterenkint, mint mindenféle célu feldolgozásban.

Szabott árak!

Tisztelettel

WEISS M.

FIUME, Corso 11.

Egy elegánsan butorozott szobát a Corsia Deákon külön bejárattal fürdő használattal, villany világítással azonnal kiadó. Cim a kiadóban.